

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ІМЕНІ НАРОДНОЇ АРТИСТКИ УКРАЇНИ ЛАРИСИ ХОРОЛЕЦЬ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>026 «Сценічне мистецтво»</u>
Освітній рівень	<u>другий (магістерський)</u>
Освітня програма	<u>«Режисура»</u>
Спеціалізація	<u>(за наявності)</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Форма навчання	<u>денна, заочна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>6/180</u>
Мова викладання, навчання	
й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>екзамен, залік</u>

Викладач: Погребняк Галина Петрівна

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

УДК 792.02(075.8)

Розробник:

ПОГРЕБНЯК Галина Петрівна, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри режисури та акторської майстерності імені Народної артистки України Лариси Хоролець.

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного мистецтва

Михайло КУЛИНЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В.о. зав. кафедри режисури та акторської майстерності імені Народної артистки України Лариси Хоролець

Віктор ГИРИЧ

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р. Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Режисура»

Гарант освітньої програми Галина ПОГРЕБНЯК

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «30» серпня 2022 р. № 5

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Методика викладання сценічної майстерності» передбачена ОПП «Режисура», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» другого (магістерського) рівня. Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на першому та другому курсі в першому і другому семестрі. Формою підсумкового контролю є у 1-му семестрі залік, у 2-му семестрі екзамен. Програма дисципліни містить тематику лекційних, практичних, семінарських занять і самостійної роботи. Дисципліна передбачає опанування знаннями щодо процесу виникнення і розвитку методики викладання сценічної майстерності та формування професійно-методичної компетентності майбутнього викладача фахових дисциплін.

Навчальна дисципліна «Методика викладання сценічної майстерності» має міждисциплінарні зв'язки з такими освітніми компонентами, як «Мистецтво режисури», «Сучасна теорія і практика режисури», «Цілісний аналіз драматургічних творів».

2. Мета дисципліни – ознайомити студентів з творчими викладання мистецтва режисури та майстерності актора, розкрити суть педагогічного процесу взаємовідносин викладача і студентів під час занять з режисури та майстерності актора, закономірності, що виявляються в навчально-виховній роботі на матеріалі акторського та режисерського мистецтва.

3. Завдання :

- викласти цілісну та логічно-послідовну систему знань про дидактику підготовки режисерів і акторів;
- розкрити концепцію, методику та методологію викладання сценічної майстерності;
- ознайомити здобувачів з основними методами викладання сценічної майстерності;
- розкрити особливості співпраці режисера з основними творчими помічниками;
- розкрити суть і значення інтеграційних процесів у методиці викладання сценічної майстерності;
- навчити володіти поняттями про методи навчання та їх класифікацію;
- навчити читати лекції та проводити практичні заняття з методики викладання сценічної майстерності, оцінювати знання, уміння і навички.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати методологію наукових досліджень на теоретичному і практичному рівнях з урахуванням аспектів мистецтвознавчої сфери.

ЗК3. Розуміння сутності методології наукового пізнання, змісту мистецької освіти та управління освітньою діяльністю; здійснення аналізу сучасних проблем культури і мистецтва, розуміння філософської та соціальної природи мистецтва.

ЗК4. Здатність враховувати вплив сценічного мистецтва на соціальні проблеми та уміння досягти катарсисного стану оточуючого громадянського середовища при здійсненні професійної діяльності.

ЗК8. Здатність удосконалювати форми і методи педагогіки у процесі виховання фахівців мистецької сфери. Здатність до аналізу, зіставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення щодо входження системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти.

ЗК10. Здатність до критики та самокритики.

ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК2. Здатність визначення культурно-мистецьких явищ та виявлення закономірностей розвитку сценічних видовищних мистецтв.

СК9. Здатність до застосування знань з теорії драми, історії театру, історії матеріальної культури, фольклору та етнографії, історії видовищ та свят, кіно- та телемистецтва, інших видовищних мистецтв для творчої та виробничої сценічної діяльності.

СК11. Здатність усвідомлювати процеси розвитку сценічного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК12. Здатність до глибокого розуміння взаємозв'язку між теоретичними та практичними заняттями з метою ефективного використання цих знань для зміцнення власного художнього розвитку.

СК14. Здатність на професійному рівні практично реалізовувати творчі проекти по створенню, видовищного заходу.

СК15. Здатність планувати педагогічну діяльність, окреслювати цілі та завдання виховання та навчання з урахуванням індивідуальних особливостей студента.

СК17. Здатність взаємодіяти з аудиторією в процесі донесення сценічного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

СК18. Здатність на високому якісному рівні практично застосувати педагогічні теорії в театральній освіті

5. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Виявити знання сутності процесів навчання й виховання у вищій школі, їх психолого-педагогічних основ; методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення особистості.

ПРН5. Набути знання процесів наукового дослідження, основ застосування елементів теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН7. Уміти використовувати набуті знання під час професійної мистецької сценічної діяльності в якості творчого працівника – режисера.

ПРН9. Уміти провадити самостійну науково-дослідницьку роботу, здійснювати керівництво науково-дослідною роботою наукових (творчих) колективів з питань вивчення теорії і практики сучасної режисури сценічних вистав, видовищних, святкових та концертних заходів.

ПРН10. Уміти критично мислити та узагальнювати проблеми сучасного мистецтва під час професійної діяльності.

ПРН11. Уміти володіти методами науково-педагогічних досліджень, навичками проведення діагностичних вимірів у розвитку особистості; враховувати в педагогічній діяльності індивідуальні особливості творчої особистості, включаючи вікові й психологічні; уміння здійснювати педагогічний супровід процесу професіоналізації студентів.

ПРН12. Уміти встановлювати соціально-психологічний комунікативний контакт, індивідуально орієнтовану взаємодію, що забезпечує творчий характер процесу професійної діяльності і навчання на високому мистецькому рівні. Уміти зрозуміло доносити власні думки та творчі ідеї, висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які є творчими працівниками, чи тих, хто навчається сценічному мистецтву.

ПРН13. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН15. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку як режисера; моделювати процес особистісного творчого самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності.

ПРН17. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку сценічної (театральної, концертної, видовищної) культури; вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни.

ПРН20. Застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії залежно від творчих завдань сценічного мистецтва.

Програма навчальної дисципліни складається з шести модулів:

1. Предмет, завдання, актуальні проблеми методики викладання сценічної майстерності

2. Удосконалення змісту навчальної дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» в контексті методології її викладання

3. Методика проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

4. Професійна вправність викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

5. Виховний потенціал навчального процесу у читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

6. Методологія педагогіки вищої школи у світлі читання освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності»

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для денної форми навчання

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин						
		денна форма						
		усього	у тому числі					
Л	С		П	лаб.	інд.	м.к.	с.р.	
МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ								
1.1.	Предмет і завдання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	12	2					10
1.2.	Актуальні проблеми методики викладання сценічної майстерності	16	2	2	2			10
1.3.	Модульний контроль № 1	2					2	
	Разом за модуль 1	30	4	2	2		2	20
МОДУЛЬ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ» В КОНТЕКСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ								
2.1.	Методика підготовки та проведення лекцій з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	14	2		2			10
2.2.	Активізація уваги здобувачів вищої освіти на лекції	14	2		2			10
2.3.	Модульний контроль № 2	2					2	
	Разом за 2 модуль	30	4	-	4		2	20
МОДУЛЬ 3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»								
3.1.	Дидактичні цілі та функції практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	12	2					10
3.2.	Формування інтересу здобувачів до змісту практичних занять	16	2		2			12
3.3.	Модульний контроль № 3	2					2	
	Разом за 3 модуль	30	4		2		2	22
МОДУЛЬ 4. ПРОФЕСІЙНА ВПРАВНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»								
4.1.	Основні складові авторитету викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	14	2	2	2			8
4.2.	Викладацька діяльність і організація видів контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі вищої школи	14	2		2			10
4.3.	Модульний контроль № 4	2					2	
	Разом за 4 модуль	30	4	2	4		2	18
МОДУЛЬ 5. ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЧИТАННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»								
5.1.	Виховання як особлива діяльність викладача фахових дисциплін	14	2		2			10
5.2.	Знання з теорії та практики виховання як забезпечення ефективності виховного впливу дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	14	2		2			10

5.3	Модульний контроль № 5	2						2	
	Разом за 5 модуль	30	4	-	4			2	20
МОДУЛЬ 6. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ У СВІТЛІ ЧИТАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»									
6.1	Компоненти цілісного педагогічного процесу у читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	14	2		2				10
6.2	Методи вирішення педагогічних ситуацій в процесі вивчення дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	14	2		2				10
6.3	Модульний контроль № 6	2						2	
	Разом за 6 модуль	30	4	-	4			2	20
	Разом з дисципліни	180	24	4	20			12	120

для заочної форми навчання

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин							
		заочна форма							
		усього	у тому числі						
Л	С		П	лаб	інд	м.к.	с.р.		
МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ									
1.1.	Предмет та завдання дисципліни методика викладання сценічної майстерності	13	1						12
1.2.	Актуальні проблеми методики викладання сценічної майстерності	15	1						14
1.3.	Модульний контроль № 1	2						2	
	Разом за модуль 1	30	2					2	26
МОДУЛЬ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ» В КОНТЕКСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ									
2.1.	Методика підготовки та проведення лекцій з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	16			1				14
2.2.	Активізація уваги здобувачів вищої освіти на лекції	15			1				14
2.3.	Модульний контроль № 2	-							
	Разом за 2 модуль	30	-		2			-	28
МОДУЛЬ 3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»									
3.1.	Дидактичні цілі та функції практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	15	1						14
3.2.	Формуванню інтересу здобувачів до змісту практичних занять	15	1						14
3.3.	Модульний контроль № 3	-							
	Разом за 3 модуль	30	2	-				-	28
МОДУЛЬ 4. ПРОФЕСІЙНА ВПРАВНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»									
4.1.	Основні складові авторитету викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	15	1						14

4.2.	Викладацька діяльність і організація видів контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі вищої школи	15	1						14
4.3	Модульний контроль № 4								
	Разом за 4 модуль	30	2	-	-			-	28
МОДУЛЬ 5. ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЧИТАННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»									
5.1	Виховання як особлива діяльність викладача фахових дисциплін				1				12
5.2	Знання з теорії та практики виховання як забезпечення ефективності виховного впливу дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»				1				14
5.3	Модульний контроль № 5	2						2	
	Разом за 5 модуль	30			2			2	26
МОДУЛЬ 6. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ У СВІТЛІ ЧИТАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»									
6.1	Компоненти цілісного педагогічного процесу у читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»	15	1						14
6.2	Методи вирішення педагогічних ситуацій в процесі вивчення дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».	15	1						14
6.3	Модульний контроль № 6								
	Разом за 6 модуль	30	2					-	28
	Разом з дисципліни	180	8	-	4			4	164

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

ТЕМА 1.1. Предмет та завдання методики викладання сценічної майстерності

Анотація до лекції 1.1.

Актуальність навчальної дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності», її роль і значення в професійному становленні викладача фахових дисциплін в галузі сценічного мистецтва. Мета та основні завдання навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання.

Змістовні модулі, тематичний план лекційних занять, завдання для семінарських, практичних занять та самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих у дисципліні видів навчальної та практичної роботи.

План

1. Актуальність навчальної дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності», її роль, місце в мистецтвознавчому знанні.
2. Мета й основні завдання навчальної дисципліни.
3. Набуті при засвоєнні запропонованого навчального матеріалу компетентності.
4. Тематичний план і методика оцінювання.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Практичні завдання

1. Самостійно обґрунтувати актуальність навчальної дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
2. Написати есе на тему «Сценічна майстерність у моєму професійному майбутньому» (до 10 речень).

Література: 9–12, 41, 42.

ТЕМА 1.2 Актуальні проблеми методики викладання сценічної майстерності

Анотація до лекції 1.2.

Подолання усталених методичних шаблонів і стереотипів в організації навчально-виховного процесу: проведенні лекцій, семінарів, практичних і лабораторних занять, організації самостійної роботи.

План

1. Інтелектуальна, волюва та емоційна сфера особистості здобувача, майбутнього викладача сценічної майстерності.
2. Розкриття потенційних можливостей особистості майбутнього фахівця зі сценічної майстерності.

3. Регулювання практичних дій майбутнього викладача сценічної майстерності.

Семінарське заняття до теми 1.2. № 1

Тема: Основні категорії методики викладання сценічної майстерності

Заняття

Мета: навчити здобувачів визначати й аналізувати сценічну майстерність крізь призму компетентності підходу у здобутті професії викладача. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо спеціальних (фахових) компетентностей, які формує дисципліна «Методика викладання сценічної майстерності». Обґрунтувати сформульовані компетентності.

2. Результати завдання семінарського заняття оформити у вигляді доповіді на тему «Компетентнісний підхід і його роль у викладанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».

3. Практичне завдання семінарського заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Практичне заняття до теми 1.2. № 1

Тема: Функції умінь і здібностей

Заняття

Мета: конкретизувати для здобувачів роль і місце здібностей щодо вмінь. Показати студентам, що функція здібностей полягає у перетворенні ідеальних моделей діяльності з метою досягнення їх відповідності реальній структурі сценічної діяльності. Роз'яснити здобувачам, що вміння, зокрема адекватне відображення реальної структури сценічної діяльності, забезпечують конструювання дій та їх доцільність і правильність, а здібності – їх успішність на основі перебудови відносно стійкої системи ідеальних моделей і приведення у відповідність зі зміненими умовами. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Довести, що вміння – це володіння добре організованими гнучкими структурами (ідеальними моделями) майбутніх дій і їх системами, які забезпечують результативність діяльності в умовах сценічного мистецтва.

2. Розкрити основні характеристики вмінь.

3. З'ясувати, що основна функція здібностей полягає у перетворенні ідеальних моделей діяльності з метою досягнення їх відповідності реальній структурі діяльності.

4. Результати практичного завдання оформити у вигляді есе на такі теми (за вибором здобувачів): «Усвідомленість як уміння, що тісно пов'язані з мисленням і не існують поза мисленням»; «Гнучкість як структура вмінь, що постійно змінюється і поновлюється, пристосовуючись до нових умов сценічної діяльності»; «Синтетичний характер вмінь і формування їх структури на основі складних взаємодій знань, навичок, особистісних якостей, а також здібностей шляхом конструювання все нових і нових зв'язків»;

5. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Практичні завдання

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 1.2.

2. Використовуючи вказану літературу, підготувати доповідь на тему: Педагогічне мислення та професійна самосвідомість викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Література: 15–19, 26.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Теми до модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Формування професійно-педагогічної спрямованості особистості викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 2. Формування інтересу до викладацької діяльності у читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 3. Розробка методичних рекомендацій щодо читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 4. Формування у майбутніх викладачів дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» готовності до ефективного впровадження в навчальний процес традиційних та інноваційних методів навчання

МОДУЛЬ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ» В КОНТЕКСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ

ТЕМА 2.1. Методика підготовки та проведення лекцій з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Анотація до лекції 2.1.

Лекція як найдавніша форма організації навчання у навчальному закладі вищої освіти. Лекція як метод навчання, що реалізує певні функції. Цілі лектора і зустрічна активність здобувачів вищої освіти. Вступні, тематичні, оглядові, заключні лекції за змістовим наповненням. Пояснювально-ілюстративні, проблемні, лекції-прес-конференції, лекції-консультації, лекції-бесіди, лекції-дискусії за способом викладу та засвоєння матеріалу здобувачами освіти. Лекції академічні чи традиційні, інноваційні, бінарні за характером передачі змісту.

План

1. Поняття «лекція», її види та функції у навчальному закладі вищої освіти.
2. Лекція як можливість оперативно ознайомити здобувачів вищої освіти з новітніми науковими досягненнями.
3. Роль першої лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Практичне заняття до теми 2.1 № 2 **Тема: Підготовка викладача до читання лекції з дисципліни** **«Методика викладання сценічної майстерності»**

Заняття

Мета: навчити здобувачів чітко визначати місце лекції в структурі навчальної дисципліни, тему та завдання лекції з урахуванням студентської аудиторії, в якій вона буде читатись. Навчити здобувачів опрацьовувати джерела інформації, узагальнювати та систематизувати її, відокремлювати основне та другорядне, визначати ключові положення, віднаходити матеріал для забезпечення ефекту новизни, цікаві факти для ілюстрації теоретичних положень, мотивації здобувачів вищої освіти. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Скласти розгорнутий план лекції та композиційно оформити її зміст.
2. Обрати оптимальний варіант початку лекції з дисципліни "Методика викладання сценічної майстерності" задля концентрації уваги до її змісту, зацікавленості та залучення здобувачів до навчальної роботи.
3. Продумати прийоми активізації уваги, пізнавальної та інтелектуальної активності здобувачів вищої освіти в процесі лекції.
4. Результати практичного завдання оформити у вигляді плану лекції та списку рекомендованої літератури з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
5. Практичне завдання заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 2.1.
 2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати конспект лекції з дисципліни "Методика викладання сценічної майстерності"
- Література: 17–22, 34, 37–38.*

ТЕМА 2.2. Активізація уваги здобувачів вищої освіти на лекції

Анотація до лекції 2.2.

Прийоми активізації уваги, пізнавальної та інтелектуальної активності здобувачів у процесі лекції. Формулювання порад здобувачам вищої освіти щодо кращого засвоєння інформації на лекції, подальшої самостійної роботи над темою і змістом лекції. Прогнозування можливих запитань здобувачів і продумування відповідей на них.

План

1. Зацікавлення здобувачів на початку лекції
2. Робота викладача-лектора і його наполегливе прагненням досягти своєї цілі.
3. «Втягування» студентів під час лекції у процес мислення.
4. Утримування уваги здобувачів під час лекції.

Практичне заняття до теми 2.2. № 3

Тема: основні прийоми активізації уваги здобувачів вищої освіти під час лекції

Заняття

Мета: ознайомлення здобувачів з діючими прийоми активізації уваги на початку та в процесі лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності». Показати здобувачам вищої освіти, як психологічна установка лектора-викладача мобілізує свідомість, повертає увагу до змісту лекції; допомагає зберегти увагу студентів не лише на початку і в процесі, а й у кінці лекції. Проблемні запитання під час лекції. Опора в лекції на інтереси студентів. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Продумати та скласти перелік проблемних запитань до теми лекції.
2. Підготувати низку цитат до теми лекції.
3. Опрацювати голосову та емоційну модуляції (зміна інтонації, тембру, висоти, гучності мови) під час читання лекції.
4. Навчитись модуляціям темпу мовлення (витримування паузи, зміна швидкості мовлення).
5. Результати практичного завдання оформити у вигляді тексту лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
6. Практичне завдання заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 2.2.
2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати конспект лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Література: 16–23, 34, 37–39.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Варіативне повторення в тексті лекції.

Варіант 2. Ліричний відступ викладача, у контексті змісту лекції.

Варіант 3. Навмисні помилки викладача під час читання лекції.

Варіант 4. Роль психологічних пауз викладача під час читання лекції

МОДУЛЬ 3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

Тема 3.1. Дидактичні цілі та функції практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Анотація до лекції 3.1.

Результативність практичного заняття – визначення його цілей, орієнтація на здобувачів і їх досягнення. Плідність практичного заняття, його успішність, реалізації основних цілей у контексті розвитку інтелектуальних здібностей і мислення, навичок розумової праці здобувачів вищої освіти. Залучення студентів до активної практичної діяльності.

План

1. Практичне заняття та його функції.
2. Шляхи реалізації виховної функції практичного заняття.
3. Класифікація практичних занять.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 3.1.
2. Використовуючи вказану літературу, підготувати доповідь на тему: «Критерії відбору змісту практичного заняття».

Література: 11–18, 20, 34.

Тема 3.2. Формування інтересу здобувачів до змісту практичних занять

Анотація до лекції 3.2.

Пошукова діяльність сучасного викладача та її орієнтація на прогресивні інновації, що відкривають нові можливості для розвитку здобувачів. Удосконалення й оновлення змісту практичних занять. Практичне заняття і його відповідність навчальній програмі, пізнавальний потенціал, відповідність потребам та інтересам студентів, виховний потенціал, професійна спрямованість; проблемність; практична спрямованість; зв'язок із сучасною вищою школою.

План

1. Удосконалення й оновлення методики роботи над змістом практичного заняття.
2. Використання інноваційних технологій у проведенні практичного заняття.
3. Спільна творчість як обов'язковий компонент інноваційної педагогічної діяльності.
4. Забезпечення інтересу здобувачів до педагогічних освітніх компонент і професійної діяльності викладача через застосування інноваційних технологій у процесі викладання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Практичне заняття до теми 3.2. № 4
Тема: Основні прийоми активізації уваги здобувачів вищої освіти
під час лекції

Заняття

Мета: навчити здобувачів створювати на практичних заняттях умови для дієвості науково-теоретичних і операційних знань, здобутих у процесі самостійної підготовки до занять. Навчити здобувачів вищої освіти надавати на практичних заняттях теоретичним знанням гнучкого, діяльнісного характеру. Розкрити суть комутативної забезпеченості практичного заняття. Навчити розуміти суть проблемної ситуації та визначити оптимальний варіант її вирішення. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Опанувати функціями практичного заняття (поглиблення знань; закріплення і конкретизація знань, отриманих на лекції та в процесі самостійної роботи; систематизація знань; розвиток навичок самостійної роботи; формування умінь і навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності; формування вміння формулювати і відстоювати власну думку).

2. Навчитись використовувати на практичних заняттях сучасні інноваційні технології.

3. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді на тему: «Пошукова діяльність сучасного викладача у використанні інноваційних технологій під час практичного заняття»

4. Практичне завдання заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 3.2.

2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати практичне заняття з використанням інноваційних технологій.

Література: 15–20, 35–37.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Вплив мотивації на успішність реалізації мети практичного заняття.

Варіант 2. Інтерес як провідний внутрішній мотив зацікавленості здобувача у вивченні дисципліни та змісту практичного заняття.

Варіант 3. Тісний зв'язок навчальної дисципліни з життям як фактор, що сприяє виникненню та формуванню інтересу студентів до змісту практичних занять.

Варіант 4. Застосування різних видів педагогічних ситуацій на практичних заняттях з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» як фактор забезпечення інтересу здобувачів до змісту практичного заняття.

МОДУЛЬ 4. ПРОФЕСІЙНА ВПРАВНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

Тема 4.1. Основні складові авторитету викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Анотація до лекції 4.1.

Авторитет як авансування успіху викладача навчального закладу вищої освіти його виховного впливу, утвердження стійкого інтересу до дисципліни, яку він викладає. Високий професійний рівень, ерудиція, загальний світогляд як складові авторитету викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

План

1. Авторитет як вагомий коефіцієнт професіоналізму викладача і надважливий чинник успішної діяльності.
2. Ерудиція і загальний світогляд як складові авторитету викладача «Методика викладання сценічної майстерності».
3. Рівень внутрішньої культури викладача навчального закладу вищої освіти і формування його авторитету.

Семінарське заняття до теми 4.1. № 2

Тема: Формування авторитету викладача дисципліни через прояв індивідуальності та наявність власної позиції

Заняття

Мета: Сприяти формуванню у здобувачів високого рівня внутрішньої культури, що передбачає моральність, тактовність, послідовність у своїх діях, єдність між словами і вчинками. Навчити студентів проявляти власну позицію як викладача у спілкуванні зі здобувачами вищої освіти. Переконати здобувачів вищої освіти, що талановитий педагог приваблює колег і студентів своєю несхожістю на інших. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Довести, що прихильність і любов до здобувачів є складовими авторитету викладача вищої школи.
2. Розкрити сутність поняття «педагогічний такт».
3. Прокоментувати висловлення «неформальний підхід до виконання викладацьких обов'язків».
4. Проаналізувати зміст висловлення «уміння спілкуватись на паритетних засадах».
5. Результати практичного завдання до семінару оформити у вигляді доповіді на тему: «Актор і викладач: спільне і відмінне».
6. Практичне завдання семінарського заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Практичне заняття до теми 4.1. № 5

Тема: Педагогічні здібності та їх роль у забезпеченні успішності навчально-виховної діяльності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Заняття

Мета: навчити здобувачів розуміти основні компоненти викладацької діяльності. Показати, що здібності є властивостями особистості, які забезпечують оволодіння діяльністю та її успішне здійснення. Навчити здобувачів розрізняти пізнавальні, конструктивні, організаторські, прогностичні здібності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності». Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Показати, як пізнавальні здібності викладача спрямовані на засвоєння науково-теоретичних і науково-практичних знань з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

2. З'ясувати, як конструктивний компонент виховної діяльності викладача співвідноситься з його конструктивними здібностями.

3. Виявити як успішність прогностичного компонента залежить від рівня володіння викладачем прогностичними здібностями.

4. Обґрунтувати, як комунікативний компонент проявляється у навчально-виховній діяльності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

5. Результати практичного завдання до семінару оформити у вигляді есе на тему (за вибором здобувачів вищої освіти): «Перцептивні здібності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»», «Сугестивні здібності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».

6. Практичне завдання заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Тема 4.2. Викладацька діяльність і організація видів контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі вищої школи

Анотація до лекції 4.2.

Види контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі в вищій школі (вхідний, поточний, проміжний, підсумковий і відтермінований). Організація складання іспитів і заліків з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності». Тестовий контроль.

План

1. Поняття «види контролю» у викладанні освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності».

2. Специфіка іспитів і заліків у процесі викладання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

3. Тестовий контроль і його значення при викладанні освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності».

Практичне заняття до теми 4.2. № 6

Тема: Методика організації тестового контролю знань у процесі викладання освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності»

Заняття

Мета: показати здобувачам вищої освіти, що як один з елементів процесу навчання та вивчення дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» тестовий контроль знань регламентується відомими загальними принципами педагогіки: об'єктивності та справедливості оцінювання; науковості; ефективності й оперативності; систематичності; єдності вимог; гласності. Навчити здобувачів методичним основам організації тестового контролю знань, опанувати сутністю основних функцій тестового контролю знань, зокрема: діагностична; навчальна; організуюча; виховна. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Довести, що у викладанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» тест є сукупністю завдань зростаючої складності, що дозволяють точно оцінити знання, уміння, навички й інші характеристики особистості студента, які цікавлять викладача.

2. Студенти мають з'ясувати, що відповідно до змісту завдань педагогічного контролю тест із дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» повинен відповідати таким вимогам: чіткий комплекс тестових завдань; оптимальний рівень складності; надійність; валідність; можливість оцінювати знання здобувачами за рівнем сформованості його творчого досвіду.

3. Здобувачі мають опанувати етапами складання тесту та проведення тестування з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

4. Результати практичного завдання оформити у вигляді тестів до дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

5. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 4.2.

2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати доповіді на такі теми (за вибором здобувачів): «Аналітичні здібності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» та їх роль в опануванні фахом», «Експресивно-мовленнєві здібності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» та їх роль в опануванні фахом», «Дидактичні здібності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» та їх роль в опануванні фахом».

Література: 16, 36–39.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. «Методична вправність викладача і її роль у викладанні освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності»».

Варіант 2. «Здатність викладача регулювати і керувати своїм психологічним станом у викладанні фахової дисципліни».

Варіант 3. «Педагогічна інтуїція та її місце у викладанні освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності»».

Варіант 4. «Майстерність виховного впливу викладача у читанні фахової дисципліни».

МОДУЛЬ 5. ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЧИТАННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

Тема 5.1 Виховання як особлива діяльність викладача фахових дисциплін

Анотація до лекції 5.1.

Навчально-виховний процес як навчальна діяльність і виховання, що передбачає передачу певної інформації або обмін нею. Взаємодія навчання та виховання. Виховання і мотиваційно-ціннісна сфера особистості. Зміст виховання здобувача вищої освіти.

План

1. Здійснення виховного впливу в процесі викладання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
2. Успішність виховного впливу навчального процесу при читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
3. Виховний процес і мистецтво комунікації викладача.

Практичне заняття до теми 5.1. № 7

Тема: Забезпечення особистісної значущості змісту навчальних занять

Заняття

Мета: показати здобувачам, що успішність виховного впливу забезпечується науково-практичними знаннями про його способи і прийоми та вміннями вибрати найоптимальніший із них, спираючись на свої особистісні можливості, знання особливостей аудиторії та комунікативної ситуації. Розкрити суть виховного потенціалу лекцій. Довести ефективність непрямого виховного впливу під час навчального процесу. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. З'ясувати як забезпечується особистісна значущість змісту навчальних занять.
2. Виявити причин недостатньої ефективності виховного впливу за допомогою комунікації в ілюзії.

3. Навчитись створювати ситуації, які спонукають здобувачів до самоаналізу.
4. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді на тему: «Вмінням справляти позитивне враження особистісними якостями при читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».
5. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Тема 5.2. Знання з теорії та практики виховання як забезпечення ефективності виховного впливу дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Анотація до лекції 5.2.

Уміння психологічно налаштувати на сприйняття інформації. Уміння забезпечувати контакт. Способи і прийоми психологічного настрою викладача: пряме словесне звернення до адресата, непрямий вплив, проблемна ситуація, активізує питання, звернення до особистого досвіду.

План

1. Відрив теорії від практики як один з основних недоліків у реалізації виховних функцій навчального процесу.
2. Заохочувальні та гальмівні прийоми виховного впливу на здобувачів при читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
3. Забезпечення результативної реалізації виховного потенціалу педагогічного процесу.

Практичне заняття до теми 5.2. № 8

Тема: Ефективність виховного впливу на здобувачів у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Заняття

Мета: показати здобувачам, що для забезпечення результативної реалізації виховного потенціалу педагогічного процесу необхідно визначити чинники, від яких він залежить. Переконати здобувачів, що результативність виховного процесу залежить від активності його суб'єктів. Навчити студентів основним принципам виховання, вихідним положенням виховання, від дотримання яких залежить його правильність і ефективність у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності». Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. З'ясувати суть принципу безумовного позитивного ставлення до особистості.
2. Обґрунтувати значення принципу опори на позитивне в особистості студента-вихованця.
3. Схарактеризувати принцип поєднання поваги з вимогливістю до здобувача.
4. Результати практичного завдання оформити у вигляді есе на теми (за вибором здобувачів вищої освіти): «Принцип поєднання педагогічного керівництва з розвитком ініціативи та самодіяльності в процесі читання

дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності», «Здійснення прихованого виховного впливу в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».

5. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 5.2.

2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати доповіді на такі теми: «Єдність і послідовність виховних впливів у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності», «Систематичність і наступність виховання в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».

Література: 10–15, 19–23.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Емоційність виховання здобувачів вищої освіти в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 2. Специфіка заохочувальних прийомів виховання в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 3. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у навчальному закладі вищої освіти.

Варіант 4. Забезпечення духовного контакту зі здобувачами вищої освіти в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

МОДУЛЬ 6. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ У СВІТЛІ ЧИТАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

**Тема 6.1. Компоненти цілісного педагогічного процесу у читанні
дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»**

Анотація до лекції 6.1.

Синергетика як новий підхід до досліджуваних об'єктів, що відіграє роль парадигми сучасного знання. Загальнонауковий характер синергетичного методу та синергетичного підхід і їх використання у читанні фахових дисциплін. Синергетика в контексті системи сучасної мистецької освіти як об'єкт, що проходить етап становлення і підводить педагогіку вищої школи до ідеї безперервної освіти. Синергетика і актуалізація розвитку багатоваріантної моделі вищої школи, багатоетапності навчального процесу на рівні вищої школи (бакалавр, магістр, аспірант й ін.). Синергетичний підхід і цілісний педагогічний процес як сукупність, єдність і взаємодія таких компонент: цільового, процесуального, результативного, аналітико-коригувального. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

План

1. Цільовий компонент цілісного педагогічного процесу у читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
2. Спрямованість системи вищої мистецької освіти на всебічний розвиток особистості.
3. Мета професійної підготовки магістрів за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво».

Практичне заняття до теми 6.1. № 9

Тема: Читання освітньої компоненти «Методика викладання сценічної майстерності» в контексті цілісного педагогічного процесу

Заняття

Мета: розкрити структуру педагогічної діяльності, що включає уточнення мети взаємодії, проєктування дій на основі діагностування стану об'єкта, відбір змісту, форм, методів, засобів навчально-виховного процесу, взаємодію, спрямовану на розвиток різних сфер особистості здобувача, сумісну діяльність, співробітництво, спілкування. Навчити студентів розуміти результативний компонент цілісного педагогічного процесу, спрямований на виявлення викладачем змін і самовиявлення в інтелектуальному, чуттєво-вольовому розвитку особистості в системі життєвих ставлень, відношень, цінностей, сформованості професійної компетентності. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. Обґрунтувати аналітико-коригувальну компоненту цілісного педагогічного процесу у вищій школі у читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
2. Схарактеризувати підходи до вивчення закономірностей педагогічного процесу у вищій школі.
3. Виявити особливості в читанні дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» в контексті організації педагогічного процесу в навчальному закладі вищої освіти.
4. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді на тему: «Використання методів педагогіки вищої школи в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
5. Практичне завдання виконується індивідуально кожним студентом.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.1.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 6.1.
2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати доповідь на тему: «Роль методів спостереження в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».

Література: 10–17, 23–25.

Тема.6.2. Методи вирішення педагогічних ситуацій у процесі вивчення дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»

Анотація до лекції 6.2.

Професійна діяльність викладача як процес вирішення низки педагогічних ситуацій, що виникають непередбачено. Проблемні педагогічні ситуації та запровадження теоретичних знань у практику. Роль виховного впливу викладача у вирішенні педагогічних ситуацій. Вибір способів впливу викладача фахових дисциплін на вирішення педагогічних ситуацій.

План

1. Педагогічна ситуація і розвиток фахового мислення, аналітичних і комунікативних здібностей здобувачів.
2. Вирішення педагогічної ситуації та формування винахідливості студентів, необхідної в складних умовах дійсності навчального закладу вищої освіти.
3. Педагогічна ситуація і оволодіння досвідом пошукової та творчої діяльності.
4. Розв'язання педагогічної ситуації та поглиблення знань з «Методики викладання сценічної майстерності», творче застосування їх на практиці.

Практичне заняття до теми 6.2. № 10

Тема : Роль педагогічних ситуацій у формуванні комунікативних умінь викладача освітньої компоненти «Методики викладання сценічної майстерності»

Заняття

Мета: допомогти здобувачам опанувати функціями педагогічної ситуації (пізнавальною, розвивальною, виховною, діагностичною, активізуючою, мотиваційною, аналітичною). Набуття вміння діяти на всіх етапах вирішення педагогічної ситуації (аналітичному, проєктивному, виконавському) в процесі читання дисципліни «Методики викладання сценічної майстерності». Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці.

Практичне завдання:

1. З'ясувати, що педагогічна ситуація є засобом активізації уваги та активності студентів.
2. Довести, що педагогічна ситуація сприяє розвитку критичної рефлексії здобувача вищої освіти.
3. Показати, що виникнення педагогічної ситуації формує вміння розв'язувати проблеми та здійснювати їх критичний аналіз.
4. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді на тему «Педагогічна ситуація як засіб поглибленої роботи педагога над змістом занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».
5. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.2.

1. Опрацювати лекційний матеріал до теми 6.2.

2. Використовуючи вказану літературу, обрати тему та підготувати доповідь на тему : «Застосування теоретичних знань з педагогіки для успішного вирішення педагогічних ситуацій в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності»».

Література: 17–25, 34–38.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Роль методу тестування в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 2. Роль методів моделювання в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 3. Роль методу виділення, узагальнення й поширення передового досвіду в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

Варіант 4. Роль методу експерименту в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Самостійна робота є однією зі складових навчального процесу, на яку припадає значний обсяг навчального часу. При цьому студент є активним учасником навчального процесу, набуває навичок самоорганізації, самостійного пошуку інформації, прийняття рішень тощо. Правильна організація самостійної роботи дозволяє максимально індивідуалізувати навчання підвищувати ефективність навчального процесу в цілому.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекцій, засвоєння її основних питань. Зауважимо, що не слід дослівно записувати за лектором інформацію, що подається ним. Необхідно стисло фіксувати тільки найсуттєвіше, зокрема, тему, її основні питання та положення у вигляді тез. На сторінках конспекту слід залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Щоб зрозуміти й добре засвоїти лекційний матеріал, до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції і, якщо це необхідно, ознайомитись з рекомендованою літературою, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацювати самостійно, складні питання з'ясувати на консультації.

Виконуючи завдання для самостійної роботи, студенти опановують значний обсяг літератури, переглядають продукцію кіно- й театральньо-видовищних

підприємств, вчать логічно й послідовно мислити, вивчаючи дидактичний матеріал і аналізуючи організаційно-управлінський потенціал мистецьких проєктів.

Практичне заняття, як одна з форм навчальних занять, розрахована на глибоке та повне розкриття студентами певної проблеми на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури. На практичних заняттях вони глибше опановують складні питання, беруть участь в їх колективному творчому обговоренні, оволодівають науковими методами аналізу певних явищ і проблем. Систематична підготовка до практичних занять привчає до самостійної роботи з першоджерелами – періодичними виданнями, науковою, навчальною, навчально-методичною літературою тощо. Під час практичних занять створюються умови для перевірки та виявлення інтелектуального рівня студентів, для набуття уміння виступати, логічно висловлюватись, колективно обговорювати власну точку зору, аргументувати свою позицію.

На практичні здобувачі готують інформаційні доповіді на задану тему, спираючись на вказану викладачем літературу або обираючи її самостійно, демонструючи при цьому вміння аналітичної обробки теоретичного та практичного матеріалу.

Для ґрунтовного засвоєння першоджерел під час підготовки до практичного заняття необхідно вдумливо конспектувати їх, вдаючись до різних видів запису (витяги, тези, цитати). Готуючись до відповіді, важливо, насамперед, визначити напрями наукових досліджень з певної проблеми та впровадження їх результатів у практику. Доцільно підготувати власні спостереження та висновки, обґрунтувати їх теоретичними положеннями та рекомендаціями. Професійному розвитку студентів краще сприяє самостійне виконання творчих і практичних завдань, різноманітні форми пошукової, дослідної роботи.

Викладач систематично контролює самостійну роботу студентів, перевіряє конспекти першоджерел, виконання завдань творчого характеру, надає необхідну допомогу для активізації навчальної діяльності студентів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Мета й завдання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» щодо формування компетенції майбутнього фахівця визначають вибір форм і методів організації навчального процесу. Важливим орієнтиром створення сучасних систем навчання сьогодні є провадження новітніх освітніх технологій, які базуються на інтерактивних методах навчання.

Арсенал таких методів достатньо різноманітний, однак на кафедрі режисури сьогодні визначився в основному такий перелік інтерактивних методів навчання як: проблемна лекція, робота в малих групах, кейс-метод, семінари-дискусії, мозкова атака, презентація, банк візуального супроводження.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення здобувачів. За допомогою таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в посібниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою та змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками учасників з приводу проблемних питань; сприяють розвитку критичного мислення здобувачів, виробленню вміння аргументувати власну думку; вчать оцінювати пропозиції співрозмовників, критично підходити до власних поглядів.

Мозкова атака як метод розв'язання невідкладних завдань полягає в тому, щоб за обмежений час студенти могли запропонувати якомога більше варіантів вирішення проблеми та здійснити відбір найоптимальніших.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста й передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та практичні заняття забезпечені відповідними мультимедійними презентаціями; створено умови для доступу студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

При викладенні змісту дисципліни використовуються також різноманітні методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Перевірка й оцінювання знань здобувачів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Наукова організація навчальної роботи передбачає: стартовий, поточний, рубіжний і підсумковий контроль. Окремою ланкою є модульний контроль.

Стартовий контроль містить перевірку базових знань з дисципліни, її певного розділу або теми. Для цього викладач може застосовувати такі форми контролю як аудиторні контрольні роботи, усні індивідуальні опитування, виконання практичних завдань, тестування, підготовку презентацій та доповідей, тощо.

Поточний контроль передбачає швидку перевірку ступеня розуміння навчального матеріалу та рівня його засвоєння студентами під час аудиторних занять, виконання домашніх завдань. Він може бути вибіркоким або повним і

передбачає: проведення практичних занять, стандартизованого (за тестами) опитування (15–20 хв.), практичні вправи тощо.

Рубіжний контроль визначає ступінь засвоєння студентами певного обсягу теоретичного матеріалу, вміння використовувати його в практичній діяльності на рівні прогностичного моделювання, виконувати конкретні навчальні завдання. Його проводять у формі аудиторних контрольних робіт, аналізу результатів практичних, індивідуальних робіт, тестування, колоквиумів, експрес-опитувань, написання рефератів тощо.

Підсумковий контроль – це перевірка знань, вмінь і навичок, які студенти отримують під час вивчення навчальної дисципліни, та їх відповідності зазначеним у освітньо-професійній програмі вимогам. Реалізується під час складання заліку.

Умови допуску студента до іспиту:

- відсутність заборгованості з практичних занять;
- відсутність заборгованості зі самостійної роботи;
- позитивні рейтингові бали за кожний модуль.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи.

Тести для проміжного контролю знань обрані із загального переліку тестів за відповідними модулями. Формат тестових завдань передбачає завдання закритої форми із запропонованими відповідями (альтернативні; на відновлення відповідності частин; на порівняння та протиставлення; на визначення причинної залежності; на відтворення правильної послідовності; із множинними відповідями “правильно – неправильно”).

Для оцінювання рівня знань та умінь студентів використовуються такі критерії:

- **“відмінно”** – 91–100% правильних відповідей;
- **“добре”** – 76–90% правильних відповідей;
- **“задовільно”** – 56–75% правильних відповідей;
- **“незадовільно”** – менше 55% правильних відповідей.

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

Розподіл балів за 1 семестр 1-го курсу

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	2 модуль	
1	Відвідування лекцій, участь в аудиторній роботі	2	2 x 2 = 4	2 x 2 = 4	2 x 2 = 4
2	Участь у семінарських заняттях	3	1 x 3 = 3		-
3	Практичні заняття	4	1 x 4 = 4	2 x 4 = 8	1 x 4 = 4
4	Модульна контрольна робота	7	1 x 7 = 7	1 x 7 = 7	1 x 7 = 7
5	Самостійна робота	10	10	10	10
	Усього за модуль		28	29	25
	Залік	18 балів			
	Разом з дисципліни	28+29+25+18 = 100 балів			

Розподіл балів за 2-й семестр 1-го курсу

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні) 4-й модуль	Бали за всі заняття (максимальні) 5-й модуль	Бали за всі заняття (максимальні) 6-й модуль
1	Відвідування лекцій, участь в аудиторній роботі	2	2 x 2 = 4	2 x 2 = 4	2 x 2 = 4
2	Участь у семінарських	3	1 x 3 = 3	-	-

	заняттях				
3	Практичні заняття	4	$2 \times 4 = 8$	$2 \times 4 = 8$	$2 \times 4 = 8$
4	Модульна контрольна робота	5	$1 \times 5 = 5$	$1 \times 5 = 5$	$1 \times 5 = 5$
5	Самостійна робота	10	10	10	10
	Усього за модуль		30	27	27
Екзамен – 16 балів					
Разом з дисципліни : $30 + 27 + 27 + 16 = 100$ балів					

5. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет і завдання «Методики викладання сценічної майстерності» у вищій школі
2. Зв'язок дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» у вищій школі з іншими навчальними дисциплінами педагогічного спрямування.
3. Основні категорії методики викладання у вищій.
4. Формування внутрішніх мотивів навчально-пізнавальної діяльності.
5. студентів навчального закладу вищої освіти.
6. Удосконалення змісту навчальних дисциплін у вищій школі як педагогічна проблема.
7. Удосконалення контролю за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» .
8. Шляхи забезпечення продуктивної взаємодії між викладачем і здобувачами.
9. Роль і місце комунікативного компоненту педагогічної діяльності викладача навчального закладу вищої освіти.
10. Комунікативні вміння як невід'ємний компонент методичної майстерності викладача вищої школи.
11. Шляхи удосконалення комунікативної майстерності викладача навчального закладу вищої освіти у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
12. Комунікативна культура викладача навчального закладу вищої освіти.
13. Характеристика педагогічних здібностей викладача навчального закладу вищої освіти.
14. Складові авторитету викладача навчального закладу вищої освіти у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
15. Структурні компоненти професійної майстерності викладача навчального закладу вищої освіти.

16. Шляхи формування професійної майстерності викладача навчального закладу вищої освіти у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
17. Вимоги до особистості викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
18. Основні функції діяльності викладача дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
19. Конкурс педагогічної майстерності як засіб професійного зростання майбутнього педагога у вищій школі.
20. Методика організації самовиховання студентів у дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
21. Місце та роль лекції в системі методів навчання у дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
22. Підготовка викладача до лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності». Вимоги до її змісту.
23. Структура лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
24. Умови ефективності лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
25. Пояснювально-ілюстративна лекція: сутність та шляхи її удосконалення.
26. Особливості проблемної лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» та методика її проведення.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Особливості вступної, тематичної, заключної та оглядової лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
2. Прийоми активізації уваги здобувачів на лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
3. Типові недоліки лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» та шляхи їх подолання.
4. Система ораторських вмій як важливого чинника лекторської майстерності викладача з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
5. Структурні компоненти лекторської майстерності викладача вищої школи.
6. Критерії оцінювання ефективності лекції як методу навчання з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
7. Традиційне та інноваційне у лекції з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
8. Методика використання мультимедійних засобів на лекціях з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
9. Методика використання відеофрагментів на лекціях таї практичних заняттях з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
10. Функції та види практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

11. Дидактичні засади підготовки до практичного заняття з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
12. Вимоги до використання на практичних заняттях з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» частково-пошукового методу навчання.
13. Методика використання на практичних заняттях дослідницького методу навчання в процесі читання з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
14. Традиційні та інноваційні аспекти методики проведення практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
15. Використання ситуативного методу навчання в процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
16. Умови ефективності практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
17. Критерії оцінювання ефективності практичних занять з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
18. Вимоги до оцінювання знань здобувачів на практичних заняттях з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
19. Умови розвитку пізнавального інтересу здобувачів на практичних заняттях з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
20. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у процесі читання з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
21. Прийоми педагогічної взаємодії викладача навчального закладу вищої освіти зі здобувачами та їх виховний потенціал.
22. Метод переконування в діяльності викладача з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» та умови його ефективності.
23. Умови реалізації принципу зв'язку навчання з життям, теорії з практикою в процесі читання з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
24. Умови реалізації принципу забезпечення міцності результатів у процесі читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».
25. Застосування активних методів навчання у читання дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності».

ТЕСТИ ДЛЯ ІСПИТУ

1) Метою мистецької освіти є:

- а) виховання свідомих результатів
- б) формування гуманітарних знань
- в) створення підґрунтя та віра у свої сили, які допоможуть вистояти у ринковому середовищі

2) Базові знання з дисципліни «Методика викладання сценічної майстерності» – це:

- а) інструменти гуманітарного мислення
- б) результат процесу навчання
- в) теоретичні основи

3) Технологія розробки навчальної програми передбачає:

- а) формулювання мети як довгострокового результату навчання
- б) бажаний результат цього періоду
- в) сукупність методів навчання

4) Практичне заняття дозволяє реалізувати:

- а) мету, завдання, результат
- б) засвоєння, удосконалення, використання, перевірку знань та вмінь
- в) мету, засоби та результати

5) Критерієм професійної підготовки викладача є вміння:

- а) знати та передавати набуті знання
- б) визначати мету викладання матеріалу, передбачати взаємозв'язок тем та розділів, визначати обсяг основних знань з кожної теми
- в) використовувати знання відповідно до кваліфікації

6) Умовами ефективного проведення практичного заняття є:

- а) якісна самостійна робота студентів;
- б) ефективне використання часу, засвоєння матеріалу та наочність;
- в) ефективне використання часу, засвоєння матеріалу та ефективний зворотний зв'язок

7) За дидактичними завданнями розрізняють практичні заняття:

- а) для закріплення нового матеріалу та інтегровані
- б) повторювально-узагальнюючі, закріплення нового матеріалу, перевірки знань
- в) уроки-есе, уроки-конкурси

8) У структуру методичного забезпечення лекції можуть увійти:

- а) календарно-тематичний план
- б) опорний конспект
- в) ілюстративний блок, опорний конспект

9) Найважливіші питання для самоаналізу прочитаної лекції:

- а) чи гарно я знаю матеріал, чи гарно розкриваю його зміст
- б) чи гарно я знаю матеріал, чи гарно розкриваю його зміст, чи розкриваю на сучасному рівні
- в) чи розкриваю матеріал доступно

10) Етапи вирішення проблемних ситуацій – це відповіді на такі питання:

- а) чому мене вчить гра, які навички я здобув
- б) у чому суть проблеми, що в ній невідоме, до чого треба прагнути, якими відомими способами
- в) якими методами можна вирішити проблему

11) Чи доцільно доручати здобувачам колективно аналізувати ситуації, передбачені у діловій грі:

- а) так
- б) ні
- в) деколи

12) Фактори, які найбільше заважають організації «мозкового штурму» при проведенні гри:

- а) велика кількість пояснень та обґрунтувань
- б) неактивність викладача як особистості
- в) офіційна обстановка, формалізм, пошук «однозначно» правильних рішень

13) Методи «мозкової атаки» (МА) класифікують так:

- а) універсальні та мобільні
- б) прямі, зворотні, комбіновані
- в) послідовні, хронологічні

14) Який учений вперше запропонував термін «дидактика»:

- а) Ян-Амос Коменський
- б) Йоганн-Генріх Песталоцці
- в) Вольфганг Ратке

15) Виберіть найбільш повне визначення:

- а) дидактика – це теорія навчання
- б) дидактика – це теорія навчання та освіти
- в) дидактика – це педагогічна теорія навчання, яка дає наукове обґрунтування його змісту, методів, засобів, організаційних форм

16) Яке з наведених визначень, на Вашу думку, найповніше розкриває сутність загальнодидактичної категорії «навчання»?

- а) навчання – це процес здобуття освіти, у якому взаємодіють учитель і учень
- б) навчання – цілеспрямований процес передавання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини
- в) навчання – цілеспрямована взаємодія викладача і здобувачів, у процесі якої засвоюються знання, формуються вміння й навички

17) Авторитет викладача – це...

- а) визнання здобувачами значимості інтелектуального і морального рівня вчителя, його посадових і вікових переваг
- б) визнання здобувачами значимості вікових інтелектуальних і моральних переваг вчителя
- в) визнання учнями значимості вчителя, його особистісних і професійних якостей

18) Визначте, з якою із дидактичних систем пов'язані такі твердження:

- а) викладач сьогодні виконує значною мірою консультативні функції здобувачів, зважаючи на пізнавальні інтереси, що спонтанно виникають у дітей
- б) викладач, особливо в навчальному закладу вищої освіти, виконує роль основного джерела достовірно наукової інформації, оскільки інформація, одержана з випадкових джерел, є хаотичною, несистематизованою
- в) викладач повинен не стільки бути інформатором чи консультантом, скільки організувати процес навчання, створити умови, в яких діяльність вивчення буде спрямована лінією навчального предмета

19) Дотримання якого принципу вимагає врахування рівня розумового розвитку, знань і умінь, працездатності, пізнавальної та практичної самостійності студентів, їхніх вікових особливостей, пізнавальних інтересів, вольового розвитку здобувачів вищої освіти, їхнього ставлення до навчання:

- а) міцності знань, умінь
- б) диференціації навчання
- в) індивідуального підходу до здобувачів

20) Вкажіть закономірність навчання:

- а) залежність навчання від умов, в яких воно відбувається
- б) єдність процесів викладання і навчання
- в) взаємозалежність завдань, змісту, методів і форм навчання в навчальному процесі

21) У закономірностях навчання знаходять своє відображення закономірності пізнавального розвитку особистості:

- а) вищі психічні функції (абстрактно-логічне мислення, довільна пам'ять, воля, мовлення та ін.) виникають спочатку як форма взаємодії, співробітництва з іншими людьми і лише згодом вони стають внутрішніми індивідуальними функціями самої особистості;
- б) засвоєння знань здійснюється лише в активній пізнавальній та практичній діяльності особистості;
- в) пізнавальний розвиток – це послідовний процес закономірної зміни стадій, кожна з яких ґрунтується на попередній і є основою для наступної

22) Система організації навчально-виховної діяльності, в основі якої лежить органічна єдність і взаємозв'язок викладання й учіння, що спрямована на досягнення цілей навчання й виховання, – це...

- а) навчальний процес
- б) процес виховання
- в) процес навчання

23) Зазначте, у якому рядку перелічено головні функції навчання:

- а) освітня, виховна, розвивальна
- б) комунікативна, організаторська, діагностична
- в) виховна, комунікативна, репродуктивна

24) Який компонент містить методи контролю, самоконтролю і взаємоконтролю, якими користується викладач під час викладання нового матеріалу:

- а) стимуляційно-мотиваційний
- б) операційно-діяльнісний
- в) контрольню-регулювальний

25) Процес засвоєння знань починається з...

- а) розуміння
- б) сприймання
- в) запам'ятовування

26) Під змістом освіти розуміють:

- а) спеціально організовану діяльність викладача і здобувачів, що відбувається у визначеному порядку і певному режимі
- б) елементи методу навчання, його складові
- в) систему знань, умінь, відібраних для вивчення в певному типі навчального закладу

27) Гуманізація як одне з принципових положень, що лежить в основі формування змісту сучасної освіти, передбачає:

- а) альтернативні можливості для здобуття освіти відповідно до індивідуальних здібностей
- б) оптимальне співвідношення гуманітарних і природничих дисциплін, формування гуманістичного типу мислення, утвердження людини як найвищої соціальної цінності
- в) відповідність запропонованих для вивчення у навчальному закладі вищої освіти знань новітнім досягненням наукового, соціального і культурного прогресу

28) Метод навчання здобувачів – це...

- а) спрямованість навчання на пізнання студентів;
- б) шлях до досягнення мети;
- в) спосіб організації взаємодії викладача й здобувачів

29.Визначте ознаки, що відповідають таким класифікаціям методів навчання:

- а) словесні, наочні, практичні
- б) пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький
- в) методи оволодіння знаннями, формування умінь й навичок, застосування знань, творчої діяльності, закріплення, перевірки знань, умінь і навичок

30) Визначте умови, за якими методи навчання стимулюють пізнавальну активність здобувачів:

- а) спрямовані на ґрунтовне пояснення
- б) змушують учнів самостійно мислити
- в) охоплюють елемент труднощів

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

➤ **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
- відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
- застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
- володіє навичками івент-аналізу масових та елітарних практик;
- розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.

➤ **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
- відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
- але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
- наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.

➤ **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:

- відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
- наявні неточності у виконанні практичних завдань.

➤ **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувач є поверхневою, недостатньо аргументованою:

- є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;

- є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
- свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
- не містить посилань на літературу;
- викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок і виправлень;
- **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
 - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
 - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:
 - не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
 - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену/заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Погребняк Г.П. Особливості моделювання професійної структури спеціаліста кінематографічної сфери // Сучасні проблеми художньої освіти в Україні: зб. наук. пр. Київ: Фенікс. 2012. Вип.7. С. 93–100.
2. Погребняк Г.П. Духовний світ режисера-автора. До питання підготовки режисерських кадрів // Особливості хореографа в сучасному соціокультурному просторі: Зб. матеріалів II Всеукраїнської науково-творчої конференції, Київ, 19 травня 2014. Київ: НАКККіМ, 2014. С. 23-26.
3. Погребняк Г.П. Проблеми використання комунікативної методики в режисерській освіті. До питання виховання режисера-автора // Охорона культурної спадщини: аспекти соціокультурної взаємодії: матеріали науково-практичної конференції в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв 5–6 червня 2014 року. Київ: НАКККіМ. 2014. С.240-245.
4. Погребняк Г.П. Світоглядна позиція режисера і формування авторської кінематографічної моделі // Міждисциплінарне пізнання закономірностей сучасного екранного дискурсу: зб. наук. праць / відп. ред. Г. П. Чміль, І. Б. Зубавіна. Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2014. С. 193–203.
5. Погребняк Г.П. Авторська режисура в екранному та сценічному мистецтві// Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого; редкол.: О. І. Безгін (голова) та ін. Київ, 2017 р. Вип. 20. С.115–122.
6. Погребняк Г.П. Проблема виховання режисера-автора // Культура. Мистецтво. Освіта. Актуальний полілог: Всеукраїнська науково-практична конференція. Київ. Національна академія мистецтв України Інститут культурології НАМ України Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України. 2020. С. 88–91.
7. Погребняк Г.П. Проблеми режисерської освіти в Україні // Генеза ідей і динаміка розвитку екранних мистецтв : колективна монографія [наук. ред. : О. В. Безручко]. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2021. Т. 9. С. 146–186.
8. Погребняк Г.П. Нові підходи підготовки режисерських кадрів як нагальна вимога часу // Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (20 травня 2022р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович. 2022. С.217–221.

Основна література:

9. Абрамян В.Ц. Театральна педагогіка. Київ: Лібра, 2016. 224 с.
10. Алексюк А. Загальні методи навчання. Київ, 2019. 266 с.
11. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульнорейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
12. Грішнєва О. Розвиток вищої школи в Україні // Вища школа. 2001, № 2–3. С.51– 61.

13. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
14. Збірник основних нормативних актів про вищу школу, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів. Харків, 2003. 335 с.
15. Каплінський В.В. Формування комунікативної складової професійної діяльності педагога в контексті реформування системи вищої освіти в Україні // Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD / ред. кол. І.В.Артёмов та ін. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. Вип. 2 (9). С. 182-190.
16. Каплінський В.В. Здібності як внутрішні умови формування професійних умінь педагога // Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія. Вип. 32. Вінниця, 2010. С. 330-336.
17. Каплінський В.В. Лекція у вищому навчальному закладі: за і проти // Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія. Вип. 43. Вінниця: ТОВ Нілан ЛТД, 2015. С. 28–33.
18. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ : Знання, 2005. 486 с.
19. Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
20. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
21. Педагогічна майстерність. Підручник. Ред. Зязюн. Київ : Дніпро, 2004. 386 с.
22. Пятакова Г., Глотов О. Інтерактивні методики та специфіка їх застосування. Тернопіль, 2002. 216 с.
23. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.
24. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Київ: Академвидав, 2004. 144 с.
25. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2006. 351 с.

Допоміжна література:

26. Березівська Т. Педагогічні умови ефективності семінарських занять (у вузі) // Вісник ЧДУ. Педагогічні науки. 2002. Вип. 41. С. 9–14.
27. Бобошко Ю.М. Режисер Лесь Курбас. Київ: Мистецтво, 1987. 48 с.
28. Каплінський В.В. Використання гальмівних прийомів виховного впливу у процесі розв'язання педагогічних ситуацій // Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Вип. 9. Сер.: Вінниця, 2004. С. 104–109.
29. Каплінський В.В. Післядія як показник ефективності навчально-виховного процесу // Наукові записки. ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Вип. 28. Сер.: Педагогіка і психологія. Вінниця, 2009. С. 99–108.
30. Каплінський В.В. Специфіка і структура комунікативних умінь як інструменту виховного впливу // Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Вип. 34. Сер.: Педагогіка і психологія. Вінниця, 2011. С. 64–68.
31. Каплінський В.В. Реалізація виховного потенціалу лекцій та практичних занять з організації самовиховання // Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія. Вип. 35. Вінниця, 2011. С. 116–123.
32. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас: Репетиція майбутнього. Київ: Факт, 1998. 469 с.
33. П'ятницька В. Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ: Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.

34. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Курлянд З.Н., Хмелюк Р.І., Семенова А.В. та ін.; за ред. З.Н.Курлянд. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2005. 399 с.

35. Перспективні освітні технології: науково-методичний посібник / За ред. Т.С. Сазоненко. Київ: Гопак, 2000. 560 с.

36. Резван О. Методика викладання у вищій школі. Харків, ХНАДУ: Міськдрук, 2012. 152 с.

37. Слєпкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ: НПУ, 2005. С. 59.

38. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Кондор, 2011. 628 с.

39. Сметанський М. І. Самовиховання як засіб індивідуалізації виховної роботи // Шлях освіти. 2009. № 1. С. 43-48.

40. Ушкаренко В. Організація самостійної роботи студентів / В.О. Ушкаренко, Н.Д. Смолієнко, І.В. Осадчук, Т.І. Виноградова. Херсон : Айлант, 2005. 96 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

41. Конституція України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

42. Закон України Про вищу освіту <http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/>